

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko
XXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
w sprawie nowoczesnej administracji

Warszawa, 10 kwietnia 2018 roku

Podstawowym zadaniem administracji publicznej jest służba społeczeństwu. Odpowiedź na potrzeby obywateli stanowi istotę funkcjonowania organów władzy zarówno rządowej, jak i samorządowej. Oznacza to konieczność ciągłego dostosowywania działania administracji do realiów funkcjonowania społeczeństwa. Wyzwań w tym zakresie jest niemało – rozwój ekonomiczny naszego kraju, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, wzrost świadomości prawnej Polaków oraz postęp technologiczny, stawiają przed współczesną administracją nowe, nieznane dotąd zadania. Mając na uwadze dobro lokalnych społeczności oraz zdając sobie sprawę z konieczności i potrzeby ciągłego doskonalenia, Związek Powiatów Polskich popiera wszelkie działania, których celem jest unowocześnienie polskich samorządów.

Choć własnym staraniem poszczególnych powiatów można wiele osiągnąć, to jednak istnieją naturalne granice – ustanowione na poziomie centralnym prawo i powiązane z nimi narzędzia teleinformatyczne dostarczane jednostkom samorządu terytorialnego. Jeśli one będą złe – nawet największe zaangażowanie lokalne nie pomoże naprawić istniejącej sytuacji. Z tego względu apelujemy, by w imię szczytnych celów nie tworzyć rozwiązań oderwanych od rzeczywistości i praktyki działania jednostek samorządu terytorialnego. W przeciwnym wypadku grozi powstawanie rozwiązań szkodliwych – tak dla samorządu jako całości, jak i dla poszczególnych obywateli.

Związek Powiatów Polskich w pełni podziela konieczność zapewnienia jawności wykonywania władzy publicznej. Przejrzystość zasad funkcjonowania organów administracji państwowej jest jednym z filarów demokratycznego państwa prawa, a uprawnienie do pozyskania informacji na temat sprawowania władzy

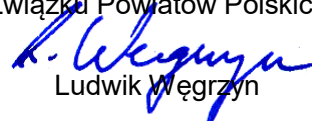
– podstawowym uprawnieniem obywateli wynikającym wprost z prawa do dobrej administracji i prawa do dobrej legislacji. Ze względu na wagę problemu, istotne jest odpowiedzialne i przemyślane stworzenie ram prawnych dla zapewnienia transparentności życia publicznego. Należy bowiem zaznaczyć, że prawo do informacji na temat spraw publicznych w niektórych przypadkach wiąże się z ograniczeniem prywatności osób zaangażowanych (bezpośrednio czy pośrednio) w działalność organów administracji. Zadaniem ustawodawcy jest sumienne wyważenie proporcji pomiędzy dwiema kategoriami konstytucyjnymi: obowiązkiem uwzględnienia interesu publicznego a ochroną prywatności osób wykonujących (bezpośrednio lub pośrednio) zadania publiczne. Zakres informacji na temat osób fizycznych musi być ograniczony do minimum i uzasadniony koniecznością zachowania zasady przejrzystości funkcjonowania organów administracji. Złamanie tej zasady będzie musiało doprowadzić do dysfunkcji działania administracji. Najbardziej dobitnym tego przykładem są konsekwencje pomysłu objęcia obowiązkiem składania jawnych oświadczeń o stanie majątkowym lekarzy wchodzących w skład zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. Perspektywa ujawniania przez nich całości majątku sprawiła, że powszechnie zaczęli rezygnować z zasiadania w składzie zespołów. W ten sposób nieodpowiedzialnie napisany projekt znacząco utrudnił działanie na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji zdrowotnej. To właśnie z uwagi na brak zachowania zasady proporcjonalności, Związek Powiatów Polskich zaopiniował negatywnie przygotowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów projekt ustawy o jawności życia publicznego. W ocenie Związku, zaproponowane zapisy zbyt daleko ingerowały w prywatność nie tylko osób pełniących funkcje publiczne, ale również urzędników. Projekt nie uwzględniał realiów działania powiatów, nie odpowiadał rzeczywistym problemom władz samorządowych. Błędna ocena aktualnej sytuacji faktycznej i prawnej wynikała z niedostatecznego przeanalizowania przez projektodawców zagadnień charakterystycznych dla samorządu szczebla powiatowego i zasad funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego. Związek Powiatów Polskich niezmiennie deklaruje gotowość do współpracy przy projektowaniu nowych zapisów regulujących jawność funkcjonowania organów administracji, zwłaszcza w zakresie ich zastosowania w powiatach, oczekując ze strony administracji rządowej otwartości na zgłaszane uwagi.

Kolejną ideą zasługującą na uznanie jest informatyzacja działalności administracji publicznej, w szczególności administracji samorządowej. W dobie rozwoju Internetu, ciągłego postępu technologicznego, powszechnego dostępu do narzędzi informatycznych, jedyną barierą dla wprowadzenia elektronicznej administracji jest prawo i dostosowanie systemów teleinformatycznych do procesów administracyjnych. Zarówno nowe przepisy ustaw, jak i systemy teleinformatyczne mające służyć wykonywaniu zadań publicznych przez powiaty, powinny być tworzone w ścisłej współpracy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego. Organy publiczne realizujące poszczególne zadania są bowiem skarbnicą wiedzy na temat rodzaju spraw, które mają podlegać informatyzacji, charakteru postępowań administracyjnych z konkretnego zakresu, oczekiwań obywateli, ewentualnych utrudnień wynikających z barier organizacyjnych, prawnych czy technologicznych. W toku wzajemnych spotkań i uzgodnień strony rządowej z samorządową, można wypracować rozwiązania optymalne zarówno dla osób korzystających z usług administracji państwowej, jak i urzędników. Jak pokazuje

przykład wdrożenia modułu Centralnej Ewidencji Pojazdów w ramach CEPIK 2.0, bagatelizowanie współpracy z samorządami może prowadzić do paraliżu załatwiania niektórych spraw administracyjnych. Dlatego też Związek Powiatów Polskich konsekwentnie i stanowczo sprzeciwia się tworzeniu systemów teleinformatycznych bez kompetentnego zarządzania całością projektu i zapewnienia czynnego udziału przedstawicieli jednostek samorządu na każdym etapie prac. Związek, wzorem poprzednich lat, oferuje wsparcie swoich przedstawicieli i ekspertów przy wszelkich pracach mających na celu informatyzację administracji samorządowej.

Tylko bowiem wspólne działanie przedstawicieli administracji samorządowej i administracji rządowej będzie gwarancją funkcjonowania w Polsce nowoczesnej administracji publicznej.

Przewodniczący
XXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn